

EDUSKUNNAN VASTAUS 45/2009 vp

Hallituksen esitys tulliselvitysrikoksia koske- vaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on vuoden 2008 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä tulliselvitysrikoksia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 197/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 4/2009 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain 46 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 46 luvun otsikko sekä 7 ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat, 46 luvun otsikko laissa 769/1990, 7 § mainitussa laissa 769/1990 ja laissa 951/1999 sekä 14 § laissa 743/1995, sekä

lisätään 46 lukuun siitä lailla 875/2001 kumotun 8—13 §:n tilalle uusi 8—13 § ja lukuun uusi 15 § seuraavasti:

46 luku

Maahantuontiin ja maastavientiin liittyvät rikokset

7 §

Tulliselvitysrikos

Joka jättää täyttämättä tullilainsäädännössä säädetyn ilmoitus- tai tiedonantovelvollisuuden taikka sellaista velvollisuutta täyttäessään antaa

väärän tai puutteellisen tiedon siten, että teko on omiaan aiheuttamaan

1) veron määräämättä jättämisen, sen määräämisen liian alhaisena tai veron aiheettoman palauttamisen,

2) tullivelkaa koskevan vakuuden määräämisen liian pieneksi taikka

3) laissa säädetyn tai sen nojalla annetun kielon tai ehdon vastaisen tavaran maahantuonnin tai maastaviennin,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava 29 luvun 1—3 §:ssä tarkoitettuna veropetosrikkoksena, tämän luvun 1—5 §:ssä tarkoitettuna säännöstely- tai salakuljetusrikkoksena taikka Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain (653/2007) 9 §:n mukaisena käteisrahan ilmoittamisrikkomuksena, *tulliselvitysrikkoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

8 §

Törkeä tulliselvitysrikos

Jos tulliselvitysrikkoksessa

1) teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa taloudellista hyötyä,

2) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti taikka

3) rikos tehdään osana 17 luvun 1 a §:n 4 momentissa tarkoitettua järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa tai ammattimaisesti

ja tulliselvitysrikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksenteijä on tuomittava *törkeästä tulliselvitysrikkoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi.

9 §

Lievä tulliselvitysrikos

Jos tulliselvitysrikos, huomioon ottaen oikeudettoman taloudellisen hyödyn vaaran vähäisyys tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksenteijä on tuomittava *lievästä tulliselvitysrikkoksesta* sakkoon.

10 §

Vientitavaran alkuperää koskevan väärän tiedon antaminen

Joka ilmoittaa alkuperätodistuksen antamiseen oikeutetulle Suomen viranomaiselle tai

muulle toimielimelle väärän tiedon vientitavaran alkuperästä hankkiakseen tältä tullietuuskohtelun tai muun vastaavan etuuskohtelun saamiseksi vieraassa valtiossa tarvittavan alkuperätodistuksen, on tuomittava *vientitavaran alkuperää koskevan väärän tiedon antamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Vientitavaran alkuperää koskevan väärän tiedon antamisesta on tuomittava myös se, joka tavaraa Suomesta vieraaseen valtioon vietäessä ilmoittaa kyseisen valtion viranomaiselle väärän tiedon tavaran alkuperästä tulli- tai muun vastaavan etuuskohtelun saamiseksi kyseisessä valtiossa.

11 §

Puolustustarvikkeiden maastavientirikos

Joka luvattomasti vie maasta puolustustarvikkeita tai luovuttaa tai siirtää ulkomaille puolustustarvikkeen valmistusoikeuden tai kuljettaa Suomen kautta kolmanteen maahan puolustustarvikkeita tai välittää puolustustarvikkeita taikka sitä yrittää, on tuomittava *puolustustarvikkeiden maastavientirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

Puolustustarvikkeiden maastavientirikoksesta on tuomittava myös se, joka maastavientiluvan tai välitysluvan saamiseksi antaa totuuden vastaisia tietoja tai salaa tietoja.

12 §

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvontailmoituksen laiminlyönti

Joka huolimattomuudesta laiminlyö kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 4 §:n 4 momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden, on tuomittava *kaksikäyttötuotteiden vientivalvontailmoituksen laiminlyönnistä* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

13 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Säännöstelyrikokseen, törkeään säännöstelyrikokseen, salakuljetukseen, törkeään tulliselvitysrikokseen ja puolustustarvikkeiden maastavientirikokseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

14 §

Määritelmät

Verolla tarkoitetaan tässä luvussa veron ennakkoa lukuun ottamatta 29 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua veroa.

Tullilainsäädännöllä tarkoitetaan tässä luvussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 450/2008 4 artiklan 2 kohdassa mainittua lainsäädäntöä 186—188 artiklan mukaisesti.

15 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 1—5, 7—10 ja 12 §:ssä tarkoitettuna rikoksena ei pidetä vähäistä ilmoittamistai tiedonantovelvollisuuden laiminlyöntiä eikä muuta vähäistä menettelytapamääräyksen rikkomista.

Tämän luvun 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettua rikoksesta ei tuomita henkilöä, joka on osallinen tavaraa maahan tuotaessa tehtyyn rikokseen.

Tämän luvun 6 ja 6 a §:ää ei sovelleta rikoksentekijän kanssa yhteistaloudessa asuvaan henkilöön, joka ainoastaan käyttää tai kuluttaa rikoksentekijän yhteistalouden tavanomaisiin tarpeisiin hankkimaa omaisuutta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki**tullilain 20 d ja 42 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 20 d §:n 3 momentti ja 42 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 20 d §:n 3 momentti laissa 774/2003, seuraavasti:

20 d §

— — — — —
Teknisen kuuntelun edellytyksenä on lisäksi, että henkilön käyttäytymisen perusteella tai muutoin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän tullirikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, tullirikoksena pidettävään huumausaineri-

kokseen tai törkeään tulliselvitysrikokseen. Teknisen katselun ja teknisen seurannan edellytyksenä on vastaavasti, että henkilön käyttäytymisen perusteella tai muutoin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän tullirikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta, tai myötävaikuttavan tällaisen tullirikoksen tekemiseen.

42 §

Rangaistus tullin lainvastaisesta välttämistä tai sen yrittämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä ja rangaistus tulliselvitysrikoksista rikoslain 46 luvun 7—9 §:ssä.

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo tullilainsäädännön mukaisen ilmoitus- tai muun velvollisuuden, on tuomittava,

jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, eikä teko ole rangaistava lievänä tulliselvitysrikoksena, *tullirikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

pakkokeinolain 5 a luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 a luvun 2 §:n 2 momentti laissa 651/2004 sekä 3 §:n 1 momentti ja 4 §:n 1 momentti laissa 646/2003, seuraavasti:

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

2 §

Telekuuntelun edellytykset

Lupa 1 momentin mukaiseen telekuunteluun voidaan siinä säädetyin edellytyksin antaa myös, kun on syytä epäillä jotakuta liike- tai ammatti-toimintaan liittyvästä sellaisesta

- 1) törkeästä lahjuksen antamisesta,
- 2) törkeästä kavalluksesta,
- 3) törkeästä veropetoksesta, törkeästä avustuspetoksesta,
- 4) törkeästä väärennyksestä,
- 5) törkeästä petoksesta,
- 6) törkeästä velallisen epärehellisyydestä, törkeästä velallisen petoksesta,

7) törkeästä lahjuksen ottamisesta, törkeästä virka-aseman väärinkäytöstä,

8) törkeästä säännöstelyrikoksesta,

9) törkeästä sisäpiirintiedon väärinkäytöstä tai törkeästä kurssin vääristämisestä,

10) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä taikka

11) törkeästä tulliselvitysrikoksesta, jossa rikoksella tavoitellaan erityisen suurta hyötyä ja rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti.

3 §

Televalvonnan edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

- 1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta,

2) automaattiseen tietojenkäsittelyjärjestelmään kohdistuneesta rikoksesta, joka on tehty telepäätelaitetta käyttäen, parituksesta, oikeudenkäytössä kuultavan uhkaamisesta, laittomasta uhkauksesta tai huumausainerikoksesta,

3) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä,

4) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta tai

5) törkeästä tulliselvitysrikoksesta, rikoksen esitutkintaa toimittavalle viranomaiselle voidaan antaa lupa kohdistaa televalvontaa epäillyn hallussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämäänsä teleliittymään, teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen taikka hankkia epäillyn hallussa olevan tai hänen oletettavasti muuten käyttämänsä matkaviestimen sijaintitiedot taikka tilapäisesti sulkea tällainen liittymä tai laite, jos televalvonnalla saatavilla tiedoilla taikka teleliittymän tai telepäätelaitteen sulkeamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

4 §

Teknisen kuuntelun edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

1) rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta,

2) huumausainerikoksesta,

3) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä,

4) terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta tai

5) törkeästä tulliselvitysrikoksesta,

rikoksen esitutkintaa toimittava viranomais-
nen saa kohdistaa epäiltyyn teknistä kuuntelua,
jos kuuntelulla saatavilla tiedoilla voidaan olet-
taa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen sel-
vittämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Laki

vientitavaran alkuperää koskevan väärän tiedon antamisen rankaisemisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan vientitavaran alkuperää koskevan väärän tiedon antamisen rankaisemisesta 4 päivänä heinäkuuta 1975 annettu laki (524/1975).

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Laki

puolustustarvikkeiden maastaviennistä ja kauttakuljetuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puolustustarvikkeiden maastaviennistä ja kauttakuljetuksesta 9 maaliskuuta 1990 annetun lain (242/1990) 7 §, sellaisena kuin se on laissa 900/2002, seuraavasti:

7 §
Rangaistus puolustustarvikkeiden maastavientirikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 46 luvun 11 §:ssä. nojalla annettujen säännösten vastaisesti, on tuomittava *puolustustarvikkeiden maastavientirikoksesta* sakkoon.
Joka muulla kuin rikoslain 46 luvun 11 §:ssä säädetyllä tavalla menettelee tämän lain tai sen 20 . Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20 .

Laki

kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (562/1996) 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 891/2000, seuraavasti:

9 §
Rangaistukset huolimattomuudesta säädetään rikoslain 46 luvun 12 §:ssä.

Rangaistus tämän lain 4 §:n 4 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta 20 . Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20 .

Laki

poliisilain 31 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 31 a §, sellaisena kuin se on laissa 525/2005, seuraavasti:

31 a §

Peitetoiminnan edellytykset

Poliisimiehellä on oikeus peitetoimintaan, jos se on tarpeen pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:ssä tarkoitetun muun rikollisen toiminnan kuin törkeän tulliselvitysrikoksen taikka rikoslain 17 luvun 18 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun rikoksen tai sen rangaistavan yrityksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi ja tiedonhankinnan kohteena olevan käyttäytymisen

perusteella tai muutoin on perusteltu aihe epäillä hänen syyllistyvän sanottuun rikokseen. Peitetoiminta asunnossa on sallittua, jos sisäänkäynti tai oleskelu tapahtuu asuntoa käyttävän aktiivisella myötävaikutuksella. Kotietsinnästä on kuitenkin voimassa, mitä pakkokeinolaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2009